

EAST BY SOUTH- EAST

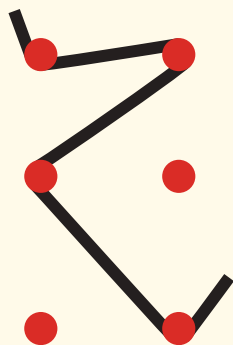
NYE FILM
FRA CENTRAL-
OG ØSTEUROPA
16. OKT. – 4. NOV.

16. OKTOBER - 4. NOVEMBER

EAST BY

SOUTHEAST

NYE FILM FRA CENTRAL- OG ØSTEUROPA

Kommunismens æra er stadig en vigtig inspirationskilde for de øst- og centraleuropæiske filminstruktører. Metaldektoren, der igen og igen bevæger sig hen over jorden i Corneliu Porumboiu's 'The Treasure', er uden tvivl et symbol: Det handler om at afdække Rumæniens problemfyldte fortid.

De mørkeste sider af de central- og østeuropæiske landes fælles historie – herunder erfaringerne med hemmeligt politi – appellerer til et stort publikum, måske især fordi emnet egner sig til mange

typer genre-film: thrillere, melodramaer, endda komedier.

Det gælder bl.a. den forrygende 'Citizen' af og med den legendariske polske skuespiller og instruktør Jerzy Stuhr, der selv introducerer sin film i Cinemateket. Stuhr spiller en ældre mand, der genoplever sit turbulente liv og dermed Polens nyere historie i flashbacks.

Kroatien er repræsenteret med det velspillede og intense drama 'The Reaper', der har dansk producent og Zlatko Buric i en større rolle. Fra Kroatien deltager også den prisbelønnede dokumentarfilm 'Naked Island', der går tæt på en lidet kendt genopdragelseslejr for 'fjender af folket' i Titos Jugoslavien.

Den tjekkiske instruktør Andrea Sedlackova introducerer den 24. oktober selv sit drama 'Fair Play', der foregår i starten af 1980'erne i det kommunistiske Tjekkioslovakiet. Via en historie om elitesport skil-

drer instruktøren et samfund, hvis indbyggere er tvunget til at lyve for at beskytte familie og venner.

East by Southeast åbner den 16. oktober med det ungarske festivalhit 'Liza – The Fox-Fairy'. Som forfilm viser vi den suveræne animationsfilm 'Symphony No. 42'.

Efter forestillingen byder Ungarns Ambassade på forfriskninger i Asta Bar.

East by Southeast er i år realiseret i samarbejde med ikke mindst goEast-festivalen i Wiesbaden, Polens Ambassade, Ungarns Ambassade, Tjekkiet's Ambassade, Rumæniens Ambassade og Rumænska Kulturinstitutet i Stockholm. JA

Liza – the Fox-Fairy

FRE 16/10 19:00 + TORS 22/10 21:45

LIZA – THE FOX-FAIRY / UNGARN

Liza – a rókatündér / Károly Ujj Mészáros, 2015 / eng. tekst / 98 min. (128 min inkl. forfilm og introduktion)

Et morsomt og medrivende filmeventyr, der blander ungarsk 70'er-nostalgi med japansk dødsmytologi og skaber sit helt eget originale univers. Den 30-årige Liza bliver hjemsoget af en række særprægede tilbedere, der alle omkommer i Lizas lejlighed. En dæmon forklædt som charmerende japansk crooner (den danske skuespiller David Sakurai) har tilsyneladende transformeret Liza til en 'fox-fairy'. **ARR:** Viser med forfilmen 'Symphony no. 42' (10 min.) og reception med ungarske specialiteter den 16. oktober.

SØN 25/10 16:45

NAKED ISLAND / KROATIEN

Goli / Tiha K. Gudac, 2014 / eng. tekst / 75 min.

En dag for over 60 år siden forsvandt den unge familiefar og fabriksdirektør Marijan Fuckan fra jordens overflade for at dukke op fire år efter, alvorligt syg, traumatiseret og med ar på hele kroppen. Hvor havde han været i al den tid? I denne bevægende og meget personlige film, som fik prisen som bedste dokumentar på Sarajevo Film Festival, fortæller Tiha K. Gudac ikke bare sin families historie, men blottægger også et mørkt kapitel i Jugoslaviens historie: interneringen af politiske fanger på 'den nøgne ø' Goli ud for Kroatiens kyst. Her sad i perioder over 20.000 'fjender af folket' indespærret.

FRE 30/10 19:00 + ONS 04/11 19:15

THE REAPER / KROATIEN

Kosac / Z. Juric, 2014 / eng. tekst / 98 min. (128 min. inkl. introduktion)

Da hendes bil bryder sammen på en bælgrødt landevej, får Mirjana et lift med traktorføreren Ivo. Mirjana opdager ad omveje, at Ivo 20 år tidligere sad i fængsel for voldtægt, men hun går efter et øjeblik tøvnen alligevel tilbage til traktoren. Hvad der starter som en horror-film udvikler sig til et intenst socialt drama.

ARR: En lokal værthusejer bliver spillet med bravur af dansk-kroatiske Zlatko Buric, der vil være til stede ved forestillingen d. 30. oktober. Reception i Asta Bar.

The Reaper

SIDE 4 / EAST BY SOUTHEAST

LØR 17/10 19:00 + TIRS 03/11 19:15

CITIZEN / POLEN

Obywatel / Jerzy Stuhr, 2014 / eng. tekst / 104 min.

En satirisk tour de force gennem 60 års polsk historie set gennem en 'almindelig mand', som bliver hvirvlet rundt i forskellige politiske vinde. 'Citizen' er en komedie, men når det drejer sig om det hemmelige politi, snæversynet katolicisme eller den allestedsnærværende antisemitisme, holder Jerzy Stuhr et ubarmhjerdigt spejl op for det polske samfund. Stuhrs søn Maciej portrætter ham som ung. **ARR:** Instruktørbesøg og reception den 17. oktober.

SØN 25/10 18:30 + ONS 28/10 19:00

AFERIM! / RUMÆNIEN

Radu Jude, 2015 / eng. tekst / 108 min.

I 1800-tallets Rumænien fanger en gendarm og hans søn en 'sigøjner-slave', som er flygtet fra sin herremand – måske efter at have ligget i med dennes kone. Nu skal sigøjneren bare fragtes bagbundet hjem. På deres odysse møder trekløveret et farverigt udvalg af tidens folkeslag. En bevægende og storslået Balkan-western, der fik prisen for bedste instruktion ved årets festival i Berlin. **ARR:** Reception den 25. oktober.

LØR 31/10 19:15

THE TREASURE / RUMÆNIEN

Comoara / Corneliu Porumboiu, 2015 / eng. tekst / 89 min.

Costi bor i en beskedent lejlighed i Bukarest med sin kone og sin søn. Af sin nabo Adrian bliver han overtalt til at investere penge i en metaldetektor, der skal bruges til at lede efter en skat nedgravet under 2. verdenskrig. De hyrer en professionel, men noget teknikbefippet ældre skattejæger, og filmen udvikler sig til en slapstick-farce om tre mænd på en håbløs mission – med satiriske hints til rumænsk bureaukrati.

ONS 21/10 19:00 + LØR 31/10 17:00

SELF-PORTRAIT OF A DUTIFUL DAUGHTER / RUMÆNIEN

Autoportretul unei fete cuminiti / Ana Lungu, 2015 / eng. tekst / 81 min.

Den 30-årige ph.d.-studerende Cristina deler sin tid mellem sin familie, sin uengagerede (gifte) elsker og vennerne Alex og Michelle, med hvem hun har endeløse, lommeofilosofiske diskussioner. I en minimalistisk stil – typisk for den rumænske nybølge – tegner Ana Lungu et sorthumoristisk billede af en kvinde, der er ved at drukne i hyggelig passivitet.

SØN 18/10 19:00 + FRE 23/10 21:30

BOTA / ALBANIEN

I. Elezi, T. Logoreci, 2014 / eng. tekst / 100 min. (130 min) inkl. Q&A.

Bota betyder 'verden' på albansk, men strandcafeen af samme navn ligger i et sumpet, gudsforladt ingemandsland, hvor ligene af politiske fanger tidligere blev kastet hen. Servitricen Juli arbejder på cafeen for sin smarte fætter Ben, der er infiltreret i den lokale mafia, og Juli bliver konfronteret med smertelige familiesandheder. En vedkommende og usædvanlig smukt fotograferet historie tilsat iørefaldende Balkan-pop. **ARR:** Instruktørbesøg den 18. oktober.

TIRS 27/10 19:15 + ONS 04/11 21:30

THE LESSON / BULGARIEN

Urok / K. Grozeva, P. Valchanov, 2014 / eng. tekst / 105 min.

En thriller med lakonisk humor og socialrealistisk blik. 'The Lesson' blev fortjent indstillet til årets LUX-pris for bedste europæiske film. Da den unge lærerinde Nade opdager, at der har været tyveri i hendes klasse, vil hun gøre alt for at afsløre tyven. Men samtidig er Nades families hus i fare for at blive sat på tvangsauktion, og dér tager vores heltinde mere og mere desperate midler i brug. Holder de noble moralprincipper? **ARR:** Reception den 27. oktober.

LØR 24/10 19:00 + TORS 29/10 21:45

FAIR PLAY / TJEKKIET + SLOVAKIET

A. Sedláčková, 2014 / eng. tekst / 100 min. (130 min. inkl. introduktion)

Den 18-årige sprinter Anna er i spil til en plads ved OL i 1984. Anna forventes at følge den tjekkoslovakiske trups strengt kontrollerede træningsprogram, herunder indtagelsen af anabolske steroider. Men Anna hader de forandringer, der sker med hendes krop. Filmen indfanger på fornem vis tidens totalitære, knugende atmosfære – afspejlet i den bruntonede scenografi. **ARR:** Mød instruktøren 24. oktober. Reception efter filmen.

SØN 18/10 16:00

TEST / RUSLAND

Ispytanie / Alexander Kott, 2014 / eng. tekst / 93 min.

Teenagepigen Dina lever med sin far Tolgat langt ude på Sovjetunionens centralasiatiske stepper anno 1949. Tolgat tager på arbejde hver dag i sin ladvogn, Dina bliver hjemme. To unge mænd er forelsket i hende: En lokal rytter og en udefrakommende fotograf. 'Test' er en stilfærdig kærlighedshistorie, fortalt i et adstadigt tempo, men hver og én af filmens gennemkomponerede, dialogløse indstillinger sprudler af skønhed og visuel opfindsomhed. Se også side 40.

Test

Self-portrait of a Dutiful Daughter

Bota

The Reaper

The Treasure

FANGET AF FORTIDEN

25 år efter kommunismens kollaps udviser filmproduktionen i Central- og Østeuropa stadig fællestræk i emnevalg og stil. Det skyldes selvfølgelig, at landene deler en fælles (nyere) historie og en række af de samme økonomiske og sociale udfordringer.

Livet bag Jerntæppet udgør tilsyneladende en udtømmelig kilde til nye filmprojekter. Et af dem er 'Citizen' (2014), der er det seneste udspil fra den polske skuespiller og instruktør Jerzy Stuhr. Efter en alvorlig ulykke er Jan Bratek (Stuhr) bundet til en hospitalsseng, og den ældre mand genoplever sit liv – og dermed 60 års polsk historie - i flash backs. I den delvis selvbiografiske fortælling oplever vi Stuhr som

manager for et band, statist i historiske film, mælkeemand og partibureaukrat, alt imens han gennemlever stalinisme, Solidarnosc-bevægelsen, undtagelsestilstand og indførelsen af markedsøkonomi. Han bliver dermed indbegrebet af 'det almindelige menneske', der forsøger at finde en smule fred og lykke under de mange politiske og økonomiske omvæltninger.

Også en række af de øvrige film i festival-programmet bevæger sig tilbage til tiden under kommunismen. Den albanske 'Bota' foregår i et sumpområde, hvor ligene af politiske fanger blev dumpet under diktatoren Enver Hoxa, og den kvindelige hovedperson bliver konfronteret med smertelige

sandheder om sin døde mor og hendes familie.

Fortiden under kommunismen bliver også behandlet i en række nye dokumentarfilm som f.eks. 'Naked Island', hvor Tiha Gudac undersøger, hvad der blev af hendes bedstefar, da han pludselig forsvandt en dag for over 60 år siden for at dukke op fire år efter med ar på krop og sjæl. Det viser sig, at han i Titos Jugoslavien var interneret i en brutal genopdragelseslejr på en ø ud for Kroatiens kyst, hvilket han aldrig selv havde villet tale om.

BØLGEN FRA BUKAREST

Corneliu Porumboiu, der er en af nøglefigurerne i den succesrige rumænske nybølge, er også meget optaget af Øst-

europas og Rumæniens nyere historie. Han debuterede med '12:08 Øst for Bukarest' (2006), hvor den rumænske revolution – 16 år efter – er emnet for et talkshow på en lokal tv-station i en lille by øst for hovedstaden. '12:08 Øst for Bukarest' tegner et sorthumoristisk billede af et Rumænien, hvor ikke meget har forandret sig. I 2014 udsendte instruktøren 'The Second Game', der udelukkende består af en fodboldkamp i 1988 mellem Dinamo og Steaua, der repræsenterede henholdsvis det hemmelige politi og hæren. Opgøret bliver kommenteret af kampens dommer (instruktørens far) på 25 års afstand. Årets East by Southeast-festival præsenterer Porumboiu's nyeste film 'The Treasure', der også graver i Rumæniens fortid.

Med 'Aferim', der modtog en Sølvbjørn ved året festival i Berlin, går Radu Jude helt tilbage til 1800-tallets Rumænien og Sydøsteuropa med en stort anlagt filmfortælling, der også har tråde til i dag, især hvad angår behandlingen af romabefolkningen - et tilbagevendende tema i den central-europæiske filmproduktion. Og Ana Lungu præsenterer med den sorthumoristiske, minimalistiske 'Self-Portrait of a Dutiful Daughter' et sjældent kvindeligt bidrag til den rumænske nybølge, der ellers har været domineret af mænd.

KVINDER I FRONT

Ser man på den central- og østeuropæiske filmproduktion generelt, er der dog en

tydelig tendens til, at kvindelige instruktører indtager en mere og mere fremtrædende plads, hvilket også betyder, at en række film fra regionen har stærke, nuancerede kvindelige hovedkarakterer.

I den bulgarske 'The Lesson' tager den unge lærerinde Nade sagen i egen hånd, da familien er ved at blive sat på gaden. Hendes dovne drukkenbolt af en mand er ikke til nogen hjælp. 'The Lesson' er en underholdende Kafkask thriller, der med sit stærke engagement i sin hovedperson lægger sig i fornem forlængelse af den europæiske tradition for socialrealisme.

Også det intense tjekkiske drama 'Fair Play', instrueret af Andrea Sedláčková, bliver båret af fremragende kvindelige hovedrollepræstationer i en historie om hemmeligt politi og stats- og dopingstyret

eliteidræt i Tjekkioslovakiet op til OL i 1984.

Kvindelige instruktører sætter også et stærkt aftryk på den nye slovakiske film, der med titler som 'Made in Ash' (Iveta Gróvová, 2012), 'My Dog Killer' (Mira Fornay, 2013) og 'Miracle' (Juraj Lehotsky, 2013) fokuserer på den uddøende provins, generationskonflikter, racisme og prostitution, hvilket er temaer de deler med en række andre af regionens nye samtidsfilm. De tegner et noget trostesløst billede af en ung desillusioneret, allerede fortabt generation i de post-kommunistiske samfund, men der er samtidig ingen tvivl om, at filmproduktionen i Central- og Østeuropa ikke er desillusioneret, men står usædvanligt stærkt i disse år.

Jesper Andersen,
programredaktør / Cinemateket

NY SLOVAKISK FILM – LANGT FRA BRATISLAVA 21. – 29. NOVEMBER

Cinemateket fortsætter med at sætte fokus på Central- og Østeuropa. I samarbejde med Slovak Film Institute præsenteres fra den 21. – 29. november ni slovakiske film. Serien åbner den 21. november med 'Koza' (Ivan Ostrochovský, 2015) og reception. Se cinemateket.dk.

EAST BY SOUTHEAST

PROGRAM / 16. OKT.– 4. NOV.

FRE 16/10

19:00 LIZA THE FOX-FAIRY (Ungarn) med reception

LØR 17/10

19:00 CITIZEN (Polen) med besøg af instruktør Jerzy Stuhr og reception

SØN 18/10

16:00 TEST (Rusland)
19:00 BOTA (Albanien) med besøg af instruktør Thomas Logoreci

ONS 21/10

19:00 SELF-PORTRAIT OF A DUTIFUL DAUGHTER (Rumænien)

TORS 22/10

21:45 LIZA THE FOX-FAIRY (Ungarn)

FRE 23/10

21:30 BOTA (Albanien)

LØR 24/10

19:00 FAIR PLAY (Tjekkiet + Slovakiet) med besøg af instruktør Andrea Sedláčková og reception

SØN 25/10

16:45 NAKED ISLAND (Kroatien)
18:30 AFERIM! (Rumænien) med reception

TIRS 27/10

19:15 THE LESSON (Bulgarien) med reception

ONS 28/10

19:00 AFERIM! (Rumænien)

TORS 29/10

21:45 FAIR PLAY (Tjekkiet + Slovakiet)

FRE 30/10

19:00 THE REAPER (Kroatien) med besøg af skuespiller Zlatko Buric og reception

LØR 31/10

17:00 SELF-PORTRAIT OF A DUTIFUL DAUGHTER (Rumænien)
19:15 THE TREASURE (Rumænien)

TIRS 03/11

19:15 CITIZEN (Polen)

ONS 04/11

19:15 THE REAPER (Kroatien)
21:30 THE LESSON (Bulgarien)

East by Southeast

Festival of Central and Eastern European Film

CINEMATEKET

Gothersgade 55
1123 København K
Tlf. 3374 3412
cinemateket.dk

Tir-fre 9:30-22:00
(Telefonen åbner dog først
14:00 tirsdag og onsdag)
Lør 12:00-22:00 / Søn 12:00-19:30

PARK
MUSEER
NE